

Одабрана поглавља из индустријске/организациске психологије

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Оспособљавање студената за темељно проучавање феномена у областима И/О психологије, а за које студенти покажу посебно интересовање.

Исход предмета

Докторант ће бити потпомогнут да детаљније упозна област И/О психологије у којој је концепциски смештена тема њеног/његовог докторског рада.

Садржај предмета

- Теме из области организацијског понашања:
 - Приступи у проучавању организацијског понашања (модели организацијског понашања, истраживачки нацрти, методе прикупљања и обраде података),
 - Индивидуални процеси као детерминанте организацијског понашања (перцепција, личност, ставови, мотивација, задовољство послом),
 - Групни процеси као детерминанте организацијског понашања (групне динамике, моћ, политике, одлучивање, конфликти),
 - Организацијски процеси као детерминанте организацијског понашања (организацијска култура, структура, комуникације, промена).
- Теме из области менаџмента људских ресурса:
 - Доктрина људских ресурса,
 - Функције менаџмента и теорије руковођења,
 - Стратешки менаџмент људских ресурса,
 - Тренинг и развој људских ресурса,
 - Радна патологија и менаџмент људских ресурса.
- Методе и технике истраживања у области И/О психологије: квантитативни и квалитативни истраживачки нацрти и методе прикупљања и обраде података.

Напомена: Овде су наведене теме само оријентационо док ће се програм овог курса прилагођавати испољеним потребама доктораната.

Препоручена литература

- Johns, G, & Saks, A.M. (2008). *Organizational Behavior*. Pearson Prentice Hall. Toronto.
- Kreitner, R., Kinicki, A. & Buelens, M. (1999). *Organizational behavior*, McGraw-Hill, London.
- Vecchio, R. P. (1995). *Organizational Behavior*. The Dryden Press, London.
- Бахтијаревић-Шиббер, Ф. (1999). Манаџмент људских потенцијала, Голден маркетинг, Загреб.
- Spector, P. E. (1996). *Industrial and organizational psychology*, John Wiley & sons, INC., New York.

Теорије социјалног идентитета

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са:

- основним теоријама идентитета
- основним поставкама теорија социјалног идентитета
- важности које групни идентитет има за особу
- начине формирања и мењања социјалног идентитета
- односом између различитих социјалних идентитета
- критеријумима социјалне категоризације
- односом између социјалне категоризације, социјалног идентитета и предрасуда

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- разуме и критички сагледа различите теорије социјалног идентитета
- разуме значај групне припадности за појединца
- разуме значај социјалне категоризације за свакодневни живот појединца
- разуме везу између социјалне категоризације, социјалног идентитета и односа према припадницима других група

Садржај предмета

Теоријска настава

Индивидуализам и колективизам. Лични и социјални идентитет и групна припадност Родне, етничке и расне улоге као најранији социјални идентитети. Теорије социјализације родних улога. Теорије социјалног идентитета. Теорија самокатегоризације. Мањинске и већинске групе и групни односи. Угрожавање социјалног идентитета и већинско – мањински однос.

Практична настава

Практични део курса бавиће се упознавањем за везом између социјалног идентитета и односа са припадницима других група.

Литература

Brown, G. (2006). Групни процеси : динамика унутар и између група. Загреб: Наклада Слп.

Hewstone, M. and Stroebe, W. (2004). Социјална психологија: Еуропске перспективе. Загреб, Наклада Слп.

Hewstone, M. , Manstead, A. S. R. , Stroebe, W. (2005) Blackwell Handbook of Social Psychology. Oxford, Blackwell Publishers.

Stangor, C. (2000). Key readings in Social Psychology: Stereotypes and Prejudices. Hove, Taylor and Francis.

Напредне психометријске технике

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Овладавање напредним психометријским техникама за конструкцију и евалуацију мерних инструмената у психологији, а пре свега различитим моделима анализе тестова и ставки по моделу Теорије ајтемског одговора.

Исход предмета

Студент ће бити у стању да конструише и евалуира психолошке тестове користећи напредне психометријске технике засноване на Класичној теорији тестова, те користећи различите моделе засноване на Теорији ајтемског одговора. Умеће да примени различите мултиваријатне технике у сврху евалуације и конструкције психолошких тестова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Примена анализе кореспонденције и вишеструке анализе кореспонденције у конструкцији тестова. Примена мултидимензионалног скалирања у конструкцији тестова. Примена моделовања структуралних једначина у конструкцији тестова. Модели засновани на Теорији ајтемског одговора, Рашов модел, екстензије Рашовог модела, Модел скала процене, Модел степенованог оцењивања, Модел степенованих одговора. Једнопараметарски и вишепараметарски модели Теорије ајтемског одговора. Факторска анализа пуне информације, Једначење тестова у теорији ајтемског одговора. Откривање диференцијалног функционисања ставки и теста.

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Основе статистичког пакета R. Конструкција новог, евалуација, превод или адаптација постојећег мерног инструмента уз употребу метода обрађиваних на теоријској настави.

Литература

Emberson, S (2000) Item Response Theory for Psychologists Multivariate Applications Book Series, Lawrence Erlbaum Associates, Inc

Maydeu-Olivares, A. (Ed.), McArdle J.J. (Ed.) (2005) Contemporary psychometrics: A Festschrift for Roderick P. McDonald (Multivariate Applications Books), Lawrence Erlbaum Associates Publishers

Rao C.R. (Ed), Sinharay S. (Ed) (2007) Handbook of Statistics, Volume 26: Psychometrics, Elsevier B.V.

Reckase. M.D (2009) Multidimensional Item Response Theory, Springer

An introduction to psychometric theory with applications in R: <http://www.personality-project.org/r/book/>

Модели и механизми промене у психотерапији

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студента:

- са актуелним статусом модела и метода психолошког третмана,
- са савременим приступима конципирању механизма и процеса терапијске промене
- са широким спектром фактора који повећавају или умањују ефикасност третмана,

Оспособљавање студента:

- да апстрахује механизме и принципе промене из савремених психотерапијских модела
- да препознаје услове примене, предности и ограничења одређених третманских процедура у зависности од популације на коју се примењују.
- да конципира план третмана из различитих терапијских модела и да их компарира
- да конципира нацрт истраживања и спроведе истраживачку процедуру у испитивању процеса и исхода психолошких третмана.

Исход предмета

Од студента се очекује да након одслушаног курса буде способан да: екстрахује и компарира принципе промене на којима се заснивају различите психотерапијске методе; покаже познавање и разумевање консеквенци резултата емпиријских валидација психолошких третмана; да самостално врши процену клијентових проблема и селекционише адекватне третмане; да критички евалуира терапијске процедуре у раду са различитом клиничком популацијом; да разматра етичке консеквенце третманских поступака; да руководи, учествује и доприноси тимском раду; да самостално унапређује свој рад.

Садржај предмета

Теоријска настава

Улога теоријских модела у психотерапији. Анализа парадокса еквиваленције и његових консеквенци на развој психотерапије. Утицај резултата истраживања у психотерапији на правце развоја теорије и праксе. Компарација водећих психотерапијских модела у односу на имплицитне и експлицитне механизме промене. Савремени оквири за спровођење интеграције и индивидуализације третмана. Основне поставке модела општих фактора. Концептуалне, практичне и едукативне консеквенце покрета за емпиријску валидацију третмана. Фактори који утичу на ефикасност третмана; Однос општих и специфичних фактора промене и њихов допринос ефикасности третмана; Компарација медицинског и контекстуалног модела психотерапије. Компарација савремених модела стратегија селекционисања клијената и планирања тока третмана. Примена принципа континуираних и модела стадијума промене у психотерапијској пракси.

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Прикази и дискусија истраживачке литературе релевантне за област интересовања доктораната; Организовање студентских дебата и дискусионих група. Презентације едукативног видео материјала.

Литература

Maruish, M.E. (Ed.) (2004). The Use of Psychological Testing for Treatment Planning and Outcome Assessment Volume: 1. Mahwah, W. LEA Publishers. (Одабрана поглавља)

Gurman, A.S., Messer, S.B. (Eds.) (1995) Essential Psychotherapies: Theory and Practice. The Guilford

Press, New York. (Одабрана поглавља)

Wampold, B.E. (2001). *The Great Psychotherapy Debate: Models, Methods, and Findings*. Mahwah, New Jersey, London: LEA Publishers.

Chambless, D.L., Hollon, S.D. (1998). Defining Empirically Supported Therapies. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 66, 1, 7-18.

Johansson, P. & Hoglend, P. (2007). Identifying Mechanisms of change in Psychotherapy: Mediators of treatment outcome. *Clinical psychology and psychotherapy* 14, 1-9

Концепти и пракса у клиничкој психологији развојног доба

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са базичним претпоставкама различитих приступа у клиничкој психологији развојног доба, њиховим импликацијама на разумевање положаја детета као клијента, улоге и одговорности терапеута, породице и ширег окружења у концептуализацији поремећаја и интервенцијама које су примерене тим концептуализацијама.

Исход предмета

Способност за критичку анализу и компарацију приступа у клиничкој психологији развојног доба и сагледавање непосредних последица тих приступа у раду са децом и младима, као и разумевање истраживачких дилема у зависности од коришћених концепата.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам поремећаја у развојном добу, проблем концептуализације поремећаја на нивоу јединке, на интерперсоналном и друштвеном нивоу. Заснованост клиничке праксе на опречним концептима поремећаја, проблем конфузије приступа и двоструке улоге терапеута.

Литература

- Murdoch, S. (2007). *IQ - Smart history of failed idea*. Wiley&Sons.
- Jerković, I. (2008). *Razvojni problemi-od teorije do intervencije*. (Zbirka tekstova o teoriji i praksi u kliničkoj psihologiji razvojnog doba. Novi Sad: Futura publikacije.
- Štambak, M./Prir./(1986). *Svako dete može da uči*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Bojanin, S.(1991). *Škola kao bolest*. Beograd: Plato.
- Szasz, T.(1982). *Proizvodnja ludila*. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske.
- Betelhajm, B. (1979). *Simbolične rane*. Beograd: Vuk Karadžić.
- Šaraf, M.(1997). *Bura na zemlji*. Beograd: Radio B92.
- Džekobi, R.(1986). *Potiskivanje psihoanalize*. Beograd: Radionica SIC
- Fuko, M. (2005). *Psihijatrijska moć*. Novi Sad: Svetovi.
- Watters, E. (2010). *Crazy Like Us (The Globalization of American Psyche)*. Free Press.

Савремени приступи у клиничкој психологији

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

1. Образовни циљ: упознавање студената са савременим теоријским позицијама у објашњењу чинилаца етиологије, патофизиологије, трајања и исхода менталних поремећаја, савременим трендовима у психодијагностици и другим облицима дијагностике психопатологије, савременим трендовима у развоју дијагностичких система психичких поремећаја и истраживањима ваљаности дијагностичких система, подручјима примене психолошке дијагностике и психолошке интервенције и истраживањима ваљаности дијагностичких и интервентних метода.

Исход предмета

Оспособљавање студента:

-за критичко евалуирање и упоређивање савремених теоријских позиција у психопатологији и за примену савремених теоријских поставки психопатологије на психотерапијску праксу

-познаје савремене дијагностичке и интервентне методе и способан је да их примени у различитим пословима клиничког психолога

-познаје и користи различите нацрте, инструменте и методе обраде података у оквиру истраживања дијагностичких система, ваљаности дијагностичких и интервентних метода

Садржај предмета

Теоријска настава

етиопатогенетски модели и механизми менталних поремећаја: дијатеза-стрес ; модели вулнерабилности; модели опоравка; модели одржавања поремећаја; модели одржавања поремећаја; чиниоца тока и опоравка; чиниоци релапса и отпорности -когнитивно-афективне основе психопатологије -модели коморбидности , трансдијагностички приступ менталним поремећајима (дијагностичке и терапијске импликације) -савремена дијагностика: психофизиологија емоција и когнитивних процеса; на понашању базиране психодијагностичке методе; методе истраживања ваљаности дијагностичких метода

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

У току семестра студент је дужан да након одслушаних предавања самостално прикаже три рада и то: 1.презентацију на основу одабране литературе на тему актуелних контраверзи у класификовању менталних поремећаја; 2.приказ самостално одабраног чланка на тему савремених истраживања у клиничкој психологији 3. приказ најновијих сазнања о одабраном поремећају са илустрацијом у виду приказа случаја.

Литература

Ingram, R. E., & Price, J. M. (2010). *Vulnerability to psychopathology: Risk across the lifespan*. New York, NY: Guilford Press.

Kring, A. M., & Sloan, D. M. (2010). *Emotion regulation and psychopathology: A transdiagnostic approach to etiology and treatment*. New York, NY: Guilford Press.

Kruger, R. F., & Markon, K. E. (2008). Reinterpreting comorbidity: A model-based approach to understanding and clasifying psychopathology. *Annual Review of Clinical Psychology*, 2, 111-133.

Millon, T., Krueger, R. G., & Simonsen, E. (2010). Contemporary directions in psychopathology. Scientific foundation of the DSM-V and ICD-11. New York, NY: Guilford Press.

Groth-Marnat, G. (2009). *Handbook of psychological assessment*. Hoboken, NJ. John Wiley & Sons.

Опажање боја и осветљења

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

а) Упознавање студената:

- са историјатом проблема везаних за константност опажања светлине и боја
- са експерименталним подацима који почињу од психофизике, а завршавају се имиџинг техникама
- са чулно нервном основом ових процеса

б) Оспособљавање студената:

- за самостални рад у области визуелне перцепције који комбинује знања и методе различитих дисциплина;
- за употребу стечених знања у постављању прецизних експерименталних питања као и баратања потребним техникама и методама за њихово решавање;
- за осмишљавање добијених експерименталних података и обликовање нових и оригиналних теориских оквира.

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- самостално осмишљава и интерпретира проблеме и питања из ове области;
- познаје основне теријске правце

Садржај предмета

Теоријска настава

I Увод: физика боја и осветљења, Њутн, Хелмхолз, мерни инструменти, фотометар и колориметар. II Константност боја и светлине: утицај контекста на перцепцију, илузије, дистални и проксимални стимулус. III Феноменологија: Кац, Кофка, Гелб и Валах. IV Физиологија и когнитивна неуронаука. Визуелне зоне, кортикални путеви и поремећаји, имиџинг. V Моделирање и неуронске мреже

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Спровођење експеримената из области опажања боја и светлине: од почетне идеје, нацрта, примене методологије до прикупљања и обраде података. Писање рада у форми публикације.

Литература

- Adelson, E. H. (2000). Lightness perception and lightness illusions. In M. Gazzaniga (Ed.), *The New Cognitive Neurosciences* (pp 339-351). Cambridge, MA: MIT Press.
- Adelson, E.H. (1993). Perceptual organization and the judgement of brightness. *Science*, 262, 2042-2044.
- Annan, V., Economou, E., & Gilchrist, A. (1998). Locus of error in simultaneous lightness contrast. *Investigative Ophthalmology and Visual Science*, 39, 158.
- Arend, L.E., & Goldstein, R. (1987). Simultaneous constancy, lightness, and brightness. *Journal of the Optical Society of America*, 4, 2281-2285.
- Arend, L.E., & Spehar, B. (1993). Lightness, brightness, and brightness contrast: 2. Reflectance variation. *Perception & Psychophysics*, 54, 457-468.
- Bindman, D., & Chubb, C. (2004). Brightness assimilation in bullseye displays. *Vision Research*, 44, 309-319.
- Bonato, F., & Cataliotti, J. (2000). The effects of figure/ground, perceived area, and target saliency on

the luminosity threshold. *Perception & Psychophysics*, 62, 341-349.

Bressan, P. (2001). Explaining lightness illusions. *Perception*, 30, 1031-1046.

Bressan, P. (2003). A fair test of the effect of a shadow-incompatible luminance gradient on the simultaneous lightness contrast. *Comment. Perception*, 32, 721-723.

Bressan, P. (in press). The place of white in a world of greys: a double-anchoring theory of lightness perception. *Psychological Review*.

Gelb, A. (1929). Die 'Farbenkonstanz' der Sehdinge. In W.A. Bethe, Von (Ed.) *Handbuch der Normal und Pathologische Psychologie* (Vol. 12, pp. 594-678). Berlin: Springer.

Gilchrist, A. L. (2006) Seeing Black and White. Lawrence Erlbaum Associates, Hillsdale, New Jersey.

Gilchrist, A. L. (Ed.) (1994) *Lightness, Brightness and Transparency*. Lawrence Erlbaum Associates, Hillsdale, New Jersey.

Gilchrist, A., Kossyfidis, C., Bonato, F., Agostini, T., Cataliotti, J., Li, X. et al. (1999). An anchoring theory of lightness perception. *Psychological Review*, 106, 795-834.

Kardos, L. (1934). Ding und Schatten [Thing and shadow]. *Zeitschrift für Psychologie*, Erg. bd 23.

Koffka, K. (1935). *Principles of Gestalt psychology*. New York: Harcourt, Brace, & World.

Logvinenko, A.D., & Ross, D. A. (2005). Adelson's tile and snake illusions: A Helmholtzian type of simultaneous lightness contrast. *Spatial Vision*, 18, 25-27.

Masin, S.C. (2003). Effects of algebraic and absolute luminance differences on achromatic surface grouping. *Perception*, 32, 615-620.

Purves, D., Williams, S. M., Nundy, S., & Lotto, R. B. (2004). Perceiving the intensity of light. *Psychological Review*, 111, 142-158.

Robilotto, R., & Zaidi, Q. (2006). Lightness identification of patterned three-dimensional, real objects. *Journal of Vision*, 6(1), 18-36, <http://journalofvision.org/6/1/3/>, doi:10.1167/6.1.3.

Todorović, D. (1997). Lightness and junctions. *Perception*, 26, 379-394.

Zaidi, Q., Yoshimi, B., Flanagan, N., & Canova, A. (1992). Lateral interactions within color mechanisms in simultaneous induced contrast. *Vision Research*, 32, 1695-1707.

Zdravković, S., Economou, E., & Gilchrist, A. L. (2006) Lightness of an object under two illumination levels. *Perception*, 35 (1185-1201)

Биолошке основе менталних поремећаја

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Овладавање знањем о биолошким основама менталног функционисања здраве особе;

Овладавање знањем о биолошким теоријама етиологије менталних поремећаја

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса о етиологији менталних поремећаја размишља интегративно узимајући у обзир биолошке основе које је током курса требало да савлада.

Садржај предмета

наставне јединице:

1. неурогенеза и неуроразвој; принципи организације мозга; структурални и функционални системи мозга; биохемијске основе менталног функционисања; генетске и епигенетске основе менталног функционисања
2. биолошке основе психотичних поремећаја (посебан осврт на шизофренију)
3. биолошке основе манично-депресивног поремећаја
4. биолошке основе анксиозних поремећаја
5. биолошке основе менталних поремећаја насталих због штетне употребе психоактивних супстанци

Литература

Недић А., Живановић О. Психијатрија, уџбеник за студенте медицине (поглавље Етиологија психичких поремећаја)

Kaplan and Sadock's Comprehensive textbook of psychiatry 8th edition, 2005. (одабрана поглавља)
Oxford University Press 2003. New Oxford textbook of Psychiatry (одабрана поглавља)

Лидерство

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са основним појмовима лидерства, његовим значајем за рад у организацији и могућностима развоја лидерских особина и вештина. Циљ је, такође и препознавање карактеристика лидерског понашања и развој способности и вештина неопходних за лидерство. Циљ предмета је, такође, овладавање вештинама и способностима доношења одлука, управљања временом и ситуацијом, као и сазнања о социјалним и техничким околностима који доприносе квалитетном лидерству.

Исход предмета

Поседовање знања и вештина неопходних за лидерске компетенције и сарадњу са сарадницима, као и принципе које се односе на утицај лидера на сараднике, као и психолошке законитости који доприносе успешности комуникације. Знања која се стекну на предмету допринеће стварању услова за развој личности и управљање собом, како би у организационом понашању допринели развоју сарадника и тиме развоју организације.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Дефинисање лидерства као стила управљања; 2. Теоријски приступи лидерству; 3. Карактеристике лидера; 4. Развој лидера 5. Стварање односа између лидера и сарадника; 6. Утицај лидера; 7. Моћ лидера; 8. Знање лидера; 9. Лидерско решавање проблема; 10. Лидерство и промене; 11. Управљање собом; 12. Управљање временом; 13. Успешност лидера; 14. Лидерство у различитим културама.

Литература

Грубић-Нешић, Л. (2008). Знати бити лидер. АБ принт, Нови Сад
Goldsmith, M., Greeberg, C., Robertson, A., Hu-Chan, M. (2003). Global Leadership. Prentice Hall
Pierce, J., Newstrom, J. (2008). Leaders & Leadership Process. McGraw-Hill
Huges, R., Beatty, K. (2003). Becoming a Strategic Leader. Jossey-Bass.

Интегративна арт психотерапија

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са : теоријом, основним концептима, принципима, циљевима и задацима Интегративне арт психотерапије; методама и техникама рада; савременим истраживањима у овој области, као и оспособљавање студената за овладавање основним методама и техникама из Интегративне арт психотерапије: као и примену неких од арт-терапијских техника рада у клиничким и ванклиничким условима

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да покаже: свеобухватно и детаљно разумевање теоријских знања из Интегративне арт психотерапије; овлада основним методама и техникама рада из ове области: самостално примени знање о теорији, техникама и интервенцијама у клиничкој и ванклиничкој пракси; самостално направи транскрипт сеансе из Интегративне арт психотерапије

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријска настава садржи: теоријски оквир и историјат арт психотерапија/арт терапије; интегративни модел арт психотерапије и његове предности; фазе рада у Интегративној арт психотерапији; успостављање терапијског односа; установљивање терапијских циљева; разумевање и рад са различитошћу; разумевање и рад са отпором; когнитивни фокус у Интегративној арт психотерапији; емотивни фокус у терапијском раду; бихејвиорални фокус у терапијском раду; интегративну перспективу; рад са трансфером и контратрансфером; рад са одлукама и конкретним акцијама; проспективност - окретност ка сврси/смислу и циљевима у будућности; евалуацију и окончање терапије; методе и технике рада у Интегративној арт психотерапији; етичка питања у психотерапијској пракси; Интегративна арт психотерапија у нашој земљи и њена перспектива развоја

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Практична настава се састоји од израде психотерапијских транскрипта, дискусије о транскриптима, групно супервизирање, консултације о изради завршног транскрипта из Интегративне арт психотерапије.

Литература

Миленковић, С. (2006) Арт терапија. У књизи Ерић, Љ. (ед) Психотерапија. Институт за ментално здравље, Београд (стр.427- 440)

Миленковић, С. (2000): Моћ слике у психотерапији. Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, књига XXVIII, Нови Сад (стр.307-317)

Миленковић, С (2002): Примена интегративних арт-терапијских техника у раду са младима по домовима. Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, Нови Сад, књига XXX (стр. 303-314)

Milenkovic, S. (2003): Scherezade and her 1001 Art therapy stories. In: Schilz, L. (Ed) Epistemology and Practice of Research in the Art Therapies, CRP-Sante Luxembourg, FondsNational de la Recherche, Luxembourg

Milenkovic, S. (2010): The Art of Art Psychotherapy: The Power of the Image. International Journal of Psychotherapy, Volume 14, Number 2, July 2010, 67-79.

Психологија блиских односа

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: /

Циљ предмета

Детаљно упознавање студента са стадијумима развоја блиских односа и начинима на који се ови односи развијају и мењају током живота; упознавање са различитим приступима, теоријама и моделима проучавања блиских односа; детаљно упознавање са факторима који утичу на квалитет и стабилност блиских односа; развој осетљивости за специфичне проблеме блиских релација са родитељима, сиблинзима, пријатељима и љубавним партнерима.

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан: да разуме важност проучавања блиских односа; да критички пореди различите приступе, теорије и моделе проучавања блиских односа; да критички процењује истраживачке нацрте и налазе постојећих психолошких истраживања блиских односа, те да препознаје нове значајне истраживачке проблеме у овој области, и да у вези с тим уме да напише адекватан истраживачки нацрт.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријски приступи блиским релацијама: теорија афективне везаности, модел социјалних релација, развојни приступи блиским релацијама; Развој блиских релација- пријатељских, партнерских, породичних; Кључни процеси у блиским везама: започињање везе, комуникација блискости, доминација и моћ, комуникација и конфликти, стабилност и прекидање блиских веза; Задовољство у блиским везама: теоријски приступи; Чиниоци квалитета и стабилности блиских веза; Саветовање и психотерапијски приступи блиским везама.

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Истраживачки приступи блиским везама; Нацрти истраживања блиских релација; Дијадне анализе; Анализе квалитета мрежа блиских релација; Актуелна истраживања блиских веза.

Литература

Bradbury, T. N., & Karney, B. R. (2010). Intimate Relationships. New York: W.W. Norton & Co.

Chen, X., French, D., Schneider, B. (2006). Peer Relationships in cultural context. Cambridge: Cambridge University Press

Rubin, K., Bukowski, W., Laursen, B. (2011). Handbook of Peer Interactions, Relationships and Groups. New York: Guilford Press

Erber R., Gilmour R (2010). Theoretical frameworks for personal relationships. New York, London: Psychology press.

Sternberg R., Hojjat M. (1997). Satisfaction in close relationships. New York, London: Guilford press.

Психологија резилијентности

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са:

- когнитивним, афективним и бихејвиоралним моделима резилијентности
- врстама протективних фактора и њиховом улогом у очувању и унапређењу менталног здравља
- механизмима и процесима који се налазе у основи резилијентности
- интервенцијама за унапређење резилијентности

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- критички евалуира различите моделе резилијентности
- разуме механизме резилијентности и улогу протективних фактора у очувању менталног здравља
- примењује сазнања из области психологије резилијентности за осмишљавање превентивних програма у области менталног здравља

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријски модели и приступи изучавању резилијентности; Механизми и процеси који се налазе у основи резилијентности и протективних фактора; Развој превентивних и интервентних програма заснованих на принципима психологије резилијентности; Критика конструкта резилијентности.

Литература

- Reich, J. W., Zautra, A. J., & Hall, J. S. (2010). Handbook of adult resilience. New York: Guilford Press.
- Prince-Embury, S., & Saklofske, D. H. (2013). Resilience in Children, Adolescents, and Adults: Translating Research into Practice, The Springer Series on Human Exceptionality. New York: Springer.
- Southwick, S. M., Litz, B. T., Charney, D., & Friedman, M. J. (2011). Resilience and Mental Health: Challenges Across the Lifespan. Cambridge: Cambridge University Press.
- Joseph, S., & Linley, P. A. (2008). Trauma, Recovery and Growth: Positive psychological perspectives on posttraumatic stress. Hoboken, NJ: Wiley.
- Ungar, M. (2012). The Social Ecologies of Resilience. New York: Springer

Клиничка неуропсихологија – напредни курс

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета је дефинисан:

- кроз упознавање са основним карактеристикама клиничких неуропсихолошких дијагностичких средстава, њиховом применом и интерпретацијом
- кроз упознавање са специфичностима и вештином вођења неуропсихолошког интервјуа, као и вештинама писања неуропсихолошког извештаја у зависности од крајњег корисника (поручиоца налаза)
- кроз упознавање са специфичностима основних клиничких неуропсихолошких ентитета (клиничке популације) у оквиру које се најчешће спроводе клиничка неуропсихолошка истраживања
- кроз специфичности организовања истраживања у оквиру клиничке неуропсихологије, њиховим објективним могућностима и ограничењима

Исход предмета

Исход предмета је дефинисан кроз очекивање да на крају курса студент буде способан да:

- зна да користи основна клиничка неуропсихолошка дијагностичка средства
- зна да интерпретира резултате добијене применом основних клиничких неуропсихолошких средстава
- зна да води дијагностички клинички неуропсихолошки интервју
- зна да напише клинички неуропсихолошки извештај

Садржај предмета

Теоријска настава

Садржај предмета:

- Теоријска настава: Неуропсихолошка анамнеза и неуробихевиорална процена. Упознавање са скалама за когнитивни скрининг. Упознавање са скалама за одређивање доминантне латерализованости (рука, око, нога). Скале за процену говора (различити модалитети говора), способности читања и писања. Скале за процену шеме тела, праксије, гнозије. Скале за процену мишљења и егzekутивних способности. Скале за процену памћења (декларативног и недеklarативног). Скале за процену пажње и концентрације. Скале за процену визуоконструктивних и визуоспацијалних способности. Специфичности клиничке неуропсихолошке дијагностике. Писање неуропсихолошког извештаја. Упознавање са основним неуролошким обољењима која су најчешће предмет клиничких неуропсихолошких истраживања (инфективна, васкуларна, дегенеративна и трауматска обољења централног нервног система, тумори, епилепсије, екстрапирамидни поремећаји, демјелинационе болести, обољења периферног нервног система). Специфичности организовања и спровођења клиничких неуропсихолошких истраживања.

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Практична настава: демонстрација и примена тестовног материјала, писање неуропсихолошког извештаја, истраживање

Литература

Павловић, Д. (2012) Неурологија. Орион арт. Београд - одабрана поглавља

Павловић, Д. (2003) Дијагностички тестови у неуропсихологији. Графос. Београд - одабрана поглавља

Lezak, M. (1995) Neuropsychological assessment, New York, Oxford University Press.- одабрана поглавља

Галић, С. (2006) Неуропсихологијска процена. Наклада Слп. Загреб. - одабрана поглавља

Модели сазнања и објашњења у психологији

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

а) Стицање нових и надградња постојећих знања о епистемолошким основама истраживања у различитим областима психологије. б) Оспособљавање за самостално критичко промишљање нацрта психолошких истраживања, са аспекта њихових основних епистемолошких и онтолошких поставки. в) Стицање и продубљивање знања о односу између метанауке и методологије психолошких истраживања.

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- примени усвојена метанаучна знања у критичкој анализи истраживачких извештаја и пројеката истраживања у психологији
- разматра различите истраживачке парадигме у психологији и њима својствене нацрте истраживања са метанаучног аспекта
- на основу усвојених метанаучних знања, аргументује избор методолошких решења у властитим истраживачким пројектима
- да на практичном нивоу буде способан да препознаје и дискутује предности и ограничења одабраних методолошких решења, како сопствених, тако и других колега

Садржај предмета

Теоријска настава

Метанаука: филозофски, метатеоријски и емпиријски ниво. Кључне концепције у филозофији науке: позитивизам, постпозитивизам, конструктивизам. Проблеми савремене филозофије науке и импликације за психологију.

- Врсте, функције, структура и развој научног знања. Теорије о знању. Специфичности научног знања: наука и псеудонаука. Моделовање научног сазнања: објекти истраживања, проблем истраживања, прикупљање информација, улога научника. Модел научног сазнања у контексту истраживања у различитим психолошким дисциплинама.

- Научно објашњење у психологији. Дистинкција између дескрипције и објашњења у психологији. Модел научног објашњења - Хемпелови Модел, функционални Модел, узрочни Модел, структурални модели. Критике модела научног објашњења и импликације за психологију. Однос научног објашњења и научног предвиђања. Компарација модела сазнања и предвиђања у психологији и другим друштвеним и природним наукама.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Критичка анализа психолошких истраживања која се базирају на различитим моделима сазнања, предвиђања и објашњења. Самосталан рад: анализа одабраног извештаја о истраживању са метатеоријског и методолошког аспекта. Креирање провизорног нацрта докторске дисертације и његова анализа са метатеоријског аспекта; писмена и усмена презентација рада.

Литература

1. Martin, E, & Osherson, D. (1998). Elements of Scientific Inquiry. Cambridge, MA, London: A Bradford Book & The MIT Press.
2. Woodward, J. (2003). Making Things Happen: A Theory of Causal Explanation. Oxford: Oxford University Press.

3. Thagard, P. (Ed.) (2007). *Philosophy of Psychology and Cognitive Science*. Boston: North-Holland.
4. Ristić, Ž. (2006). *O istraživanju, metodi i znanju*. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.
5. Lange, M. (2007). *Philosophy of Science: An Anthology*. Malden, MA: Blackwell.
6. Nagel, E. (1979). *The structure of science: Problems in the logic of scientific explanations*. Indianapolis: Hackett.

Концептуалне основе психолошких дисциплина

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета је оспособљавање студената за критички однос према релевантним теоријским и примењеним проблемима савремене психологије. Како би се остварио тај циљ, неопходно је да студент : а) упозна релевантне контроверзе у психологији као науци; б) контекстуализује своја сазнања у различитим областима психологије;

Исход предмета

Студент би требало да самостално препознаје теме из различитих истраживачких и примењених области психологије које може да доведе у везу с релевантним теоријским контроверзама у психологији као науци.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Доминантне контроверзе у психологији: редукционизам – холизам (физиолошки редукционизам, биолошки редукционизам, редукционизам и типови сазнања), детерминизам – слободна воља, наслеђе – средина, идиографско – номотетско, психологија као наука – психологија као струка
2. Актуелне теме у различитим областима психологије: конекционизам, конструктивизам, проблем свести (Хард проблем у науци)
3. Концептуални и методолошки проблеми психијатријских нозологија: категорије, димензије прототипови, спектар и хијерархијски модели у психопатологији; номотетски - идиографски приступ; концептуални и практични проблеми дефиниције менталног поремећаја, конструкт валидност психопатолошких дијагноза;

Литература

Banyard, P. (1999). *Controversies in Psychology*. London: Routledge

Bell, A. (2002). *Debates in psychology*. London: Routledge

Bem, S. (2006). *Theoretical Issues in Psychology: An Introduction*. Sage

Millon, T., Krueger, R.F., Simonsen, E. (2010). *Contemporary directions in psychopathology*, New York: The Guilford Press

Докторски практикум 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

- а) Упознавање студената: са истраживачким поступцима и начинима њихове имплементације у пракси
- б) Оспособљавање студената: за самосталну примену истраживачких метода у оквиру психологије као науке; за самостално препознавање и трагање за адекватним референтним оквирима у контексту истраживања, што подразумева одабир и упознавање са актуелном литературом; за самосталну интеграцију теоријских референтних оквира и адекватних метода приликом спровођења истраживања; за адекватну примену различитих мултиваријатних поступака; за самостално писање и презентацију резултата истраживачког рада

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: самостално уочава могуће проблеме истраживања; спроведе истраживање у складу са ученим проблемом; покаже самосталност приликом статистичке обраде података; самостално трага за релеватном литературом неопходном за истраживање; самостално интерпретира добијене резултате; презентује добијене резултате.

Садржај предмета

Студент у сарадњи са ментором креира обавезе на недељном нивоу, које обухватају ангажовање на неком од пројеката који реализују чланови Одсека за психологију.

Препоручена литература

Одабране теме из методологије психолошких истраживања

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета:

а) Упознавање студената:

- са актуелним и напредним питањима методологије у психологији

б) Оспособљавање студената:

- за активно учешће у дискусији о сложеним методолошким питањима различитих психолошких дисциплина

- за самостално представљање, тумачење и примену напредних истраживачких процедура унутар области интересовања студента

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- критички преиспитује најсложеније методе истраживања у психологији, а посебно оне које се примењује у области њеног/његовог истраживачког рада

- напише прегледни рад у којем ће представити једну, до сада необрађену тему из методологије истраживања, у области њеног/његовог истраживачког интересовања - осмисли алтернативне методе у разматрању једног истог истраживачког проблема

Садржај предмета

Теоријска настава

Настава ће се одржавати у форми колоквијума, односно дискусионих група о разноврсним темама из области методологије истраживања у психологији. У првој половини курса ангажовани наставници, укључујући и госте-предаваче, ће представити једну до две теме из методологије истраживања. Теме које ће бити обрађиване на курсу мењаће се тако да покривају најактуелнија питања и проблеме из методологије у психологији. У начелу, свака тема се може сврстати у једну од општих тематских оквира као што су: узорковање, мерење, варијабле, третмани недостајућих података, статистички модели, дизајн (нпр. лонгитудинални нацрти, нацрти у квантитативно-бихејвиоралној генетици, нацрти у проучавању дијадних односа), специфичне методолошке теме(нпр. етика у психолошким истраживањима).

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

У другој половини курса, сваки студент ће према својим интересовањима, а уз помоћ наставника, одабрати и представити једно питање из методологије истраживања. На основу свог предавања и непосредне дискусије, студент ће написати семинарски рад. Сврха писања рада је да омогући студенту да постане ефикаснији у конципирању нацрта своје докторске дисертације.

Литература

Bryk, A. S., & Raudenbuch, S. W. (2002). Hierarchical linear models: Applications and data analysis methods (2nd). Thousand Oaks, CA: Sage Publications

Creswell, J.W. (2003). Research design. Qualitative, quantitative, and mixed methods approach. Thousand Oaks, CA: Sage Publications

Davis, S. (Editor). (2005). *Handbook of Research Methods in Experimental Psychology*. Wiley-Blackwell.

Harlow, L. L. (2005). The essence of multivariate thinking: Basic themes and methods. London, UK: Routledge.

- Leong, F. T. H., & Austin, J. T. (2006). *The psychology research handbook: A primer for graduate students and research assistants*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Panther, A. T., & Sterba, S. K. (2011). *Handbook of ethics in quantitative methodology*. New York, NY: Routledge.
- Pashler, H. (Editor-in-chief). (2002). *Stevens' Handbook of Experimental Psychology, Volume 4: Methodology in Experimental Psychology*. John Wiley and Sons, Inc., New York.
- American Psychological Association. (2010). *Publication Manual of the American Psychological Association, Sixth Edition*. Washington, DC: APA
- Sternberg, R.J. (1988). *The psychologist's companion: A guide to scientific writing for students and researchers*. Cambridge University Press, Cambridge.

Одабране теме савремене статистике

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов: најмање један курс из статистике у претходном образовању

Циљ предмета

Циљ предмета је:

- оспособљавање студената за коришћење сложених статистичких анализа у областима интересовања, као неопходних алата за успешно бављење истраживачким радом;
- стицање компетенција за критичку анализу резултата и закључака добијених на основу примене статистичких метода.

Исход предмета

Студент ће бити у стању да:

- разуме статистичку методологију у стручним и научним радовима
- направи план статистичког истраживања заснованог на напредним статистичким нализама
- разуме теоријску основу сложене статистичке анализе
- примени сложену статистичку анализу
- тумачи добијене резултате на стручан начин
- доноси закључке и предвиђа појаве на основу научне анализе података

Садржај предмета

- ГЕНЕРАЛИЗОВАНИ ЛИНЕАРНИ МОДЕЛИ: бинарне променљиве и логистичка регресија; номинална и ординална логистичка регресија; Поасонова регресија и лог-линеарни модели; анализа преживљавања
- БЕЈЗОВА СТАТИСТИКА: основе Бејзове статистике; разлика Бејзовог и не-Бејзовог приступа; Бејзовско тестирање хипотеза, Бејзовски модели
- АНАЛИЗА ЛОНГИТУДАЛНИХ ПОДАТАКА: линеарни модели са лонгитудалним подацима, анализа варијансе, генерализовани линеарни модели

Литература:

1. Jeff Gill: *Bayesian Methods, A social and Behavioral Sciences Approach*, 2nd ed, Chapman & Hall/CRC, 2008.
2. A. J. Dobson, A.G. Barnett: *An Introduction to Generalized Linear Models*, 3rd ed, CRC Press, 2008.
3. P.J. Diggle, P. Heagerty, K-Y. Liang, S.L. Zeger, *Analisis of Longitudinal Data*, 2nd ed, Oxford University Press, 2002.
4. W. Bolstad, *Introduction to Bayesian Statistics*, 2nd ed, Wiley-Interscience, 2007.
5. A. Gelman, J. Hill, *Data Analysis Using Regression and Multilevel/Hierarchical Models*, Cambridge University Press, 2006.

Докторски практикум 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

- а) Упознавање студената: са облицима наставе, истраживачких поступака и начинима њихове имплементације у пракси
- б) Оспособљавање студената: за самосталну примену истраживачких метода у оквиру психологије као науке; за самостално препознавање и трагање за адекватним референтним оквирима у контексту истраживања, што подразумева одабир и упознавање са актуелном литературом; за самосталну интеграцију теоријских референтних оквира и адекватних метода приликом спровођења истраживања; за адекватну примену различитих мултиваријатних поступака; за самостално писање и презентацију резултата истраживачког рада
- в) Оспособљавање студената за самостално учешће у настави на додипломским студијама

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: самостално води наставу на додипломском нивоу; самостално уочава могуће проблеме истраживања; спроведе истраживање у складу са уоченим проблемом; покаже самосталност приликом статистичке обраде података; самостално трага за релеватном литературом неопходном за истраживање; самостално интерпретира добијене резултате; презентује добијене резултате.

Садржај предмета

Студент у сарадњи са ментором креира обавезе на недељном нивоу, које обухватају учешће у настави и/или ангажовање на неком од пројеката који реализују чланови Одсека за психологију. Обавезе кандидата могу обухватити обе врсте активности, у зависности од приоритета који доминирају у одређеном временском периоду.

Препоручена литература

Докторски практикум 3

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Оспособљавање студената: за самостално препознавање и трагање за адекватним референтним оквирима истраживања,

подразумева одабир актуелне литературе; за самосталну интеграцију теоријских референтних оквира и адекватних метода приликом спровођења истраживања; за адекватну примену различитих мултиваријатних поступака; за самостално писање и презентацију резултата истраживачког рада.

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: самостално уочава могуће проблеме истраживања; спроведе

истраживање у складу са уоченим проблемом; покаже самосталност приликом статистичке обраде података; самостално трага за релеватном литературом неопходном за истраживање; самостално интерпретира добијене резултате и презентује добијене резултате.

Садржај предмета

Студент спроводи самостално истраживање које није у вези са темом докторске дисертације. Завршни део рада је презентација на домаћем или међународном научном скупу.

Препоручена литература

Израда и одбрана нацрта истраживања

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

- а) студент би требало да самостално формулише релевантну истраживачку тему из области психологије,
- б) студент би требало да прикупи и презентује литературу у вези досадашњих истраживања одабране теме
- ц) студент би требало да креира истраживачки нацрт у складу са постављеним референтним оквиром,
- д) студент би требало да писмено и усмено презентује нацрт истраживања.

Исход предмета

Студент би требало да:

- демонстрира познавање претпоставки различитих теоријских система у психологији,
- самостално претражује психолошку литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања,
- демонстрира способност дискутовања о теми дисертације у теоријском и практичном контексту.

Садржај предмета

Студент формулише тему истраживања које ће бити основа емпиријског дела докторске дисертације. Прави детаљан нацрт истраживања и презентује га пред свим наставницима ангажованим на докторским студијама психологије.

Препоручена литература

Докторски практикум 4

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 15

Услов:

Циљ предмета

а) Оспособљавање студената: за самостално препознавање и трагање за адекватним референтним оквирима истраживања, што подразумева одабир актуелне литературе; за самосталну интеграцију теоријских референтних оквира и адекватних метода приликом спровођења истраживања; за адекватну примену различитих мултиваријатних поступака; за самостално писање и презентацију резултата истраживачког рада

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: самостално уочава могуће проблеме истраживања; спроведе

истраживање у складу са уоченим проблемом; покаже самосталност приликом статистичке обраде података; самостално трага за релеватном литературом неопходном за истраживање; самостално напише научни чланак.

Садржај предмета

Студент спроводи самостално истраживање које није у вези са темом докторске дисертације. Завршни део рада је писање научног чланка који ће бити прихваћен за штампу у неком од часописа са листе ресорног министарства.

Препоручена литература

Израда докторске дисертације (менторски рад)

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 15

Услов: Нема

Циљ предмета

Спровођење истраживања и израда прелиминарног текста докторске дисертације под вођством ментора.

Исход предмета

Сprovedено истраживање и написан прелиминарни текст докторске дисертације који треба да који је вођен стандардима квалитета дефинисаним Правилником о докторским студијама Универзитета у Новом Саду.

Садржај предмета

Студијски истраживачки рад који обухвата спровођење истраживања и писање прелиминарног текста докторске дисертације. Прелиминарни текст докторске дисертације треба да садржи опис проблема истраживања, метод истраживања и приказ добијених резултата.

Препоручена литература

Литература зависи од теме докторског рада.

Израда и одбрана докторске дисертације

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 30

Услов: Нема

Циљ предмета

Израда интегралног текста докторске дисертације и одбрана докторске тезе.

Исход предмета

Урађен интегрални текст докторске дисертације према стандардима квалитета дефинисаним Правилником о докторским студијама Универзитета у Новом Саду, а који квалитетом садржаја одговара стандардима Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације.

Одбрањена докторска дисертација у поступку јавне одбране пред комисијом и ментором, по процедури дефинисаној Правилником о докторским студијама Универзитета у Новом Саду и стандардима Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације.

Садржај предмета

Израда интегралног текста докторске дисертације. Интегрални текст докторске дисертације треба да садржи: Увод (са описом проблема истраживања), Метод (са описом поступка истраживања), Резултате (са приказом резултата истраживања), Дискусију и списак коришћене литературе.

Јавна одбрана докторске дисертације. Одбрана обухвата (1) експозе кандидата у коме презентује проблем истраживања и основне резултате и (2) коментаре и питања комисије и ментора.

Препоручена литература

Литература зависи од теме докторског рада.

ПСИХОЛОГИЈА МЕЋУГРУПНИХ ОДНОСА

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

а) Упознавање студената:

- са основним принципима психологије група, специфичностима групе као и врстама и облицима групног деловања; са практичном применом социјалне психологије и других грана психологије и психолошких процеса на функционисање група и појединаца унутар група; са основним принципима међугрупних односа и међугрупних конфликта

б) Оспособљавање студената:

- за разумевање основних проблема којима се бави психологија група, као и могућностима решавања тих проблема; за разумевање основних фактора који доводе до специфичних промена понашања људи у групи ; за примену стечених знања у пракси у мултикултуралној и мултиетничкој средини

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- Повеже стечена знања са знањима из других области омладинског рада у заједници
- уочи важне процесе за настанак и развој група као и њихово функционисање;

разуме и буде способан да објасни међугрупне односе и конфликте као и да примењује стечена знања у решавању унутаргрупних и међугрупних сукоба

Садржај предмета

Теоријска настава

Настава на овом курсу биће усмерена на чиниоце који доводе до настанка група као и специфичности које носи групно насупрот индивидуалном понашању. Такође, на курсу ће бити обрађене и теме везане за врсте група а дискутоваће се и о карактеристикама сваке од њих. Једна од битних тема овог курса биће и функционисање група и настанак и развој групне кохезивности, као и питање вођства унутар група. На крају, део курса биће посвећен и међугрупним односима, и то како односима сарадње међу групама тако и конфликтима и сукобима међу групама.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Практични део наставе бавиће се провером и применом усвојених концепата у пракси, као и креирањем програма за превенцију конфликта међу групама

Литература

Hewstone and Stroebe (2004). *Социјална психологија: Еуропске перспективе*. Загреб, Наклада Слaп.

Hewstone, M. , Manstead, A. S. R. , Stroebe, W. (2005) Blackwell Handbook of Social Psychology. Oxford, Blackwell Publishers.

Brown, Rupert (2006). *Grupni procesi : dinamika unutar i između grupa*. Zagreb, Naklada Slap

Одабране теме из психологије образовања

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената:

- са различитим истраживачким подрчијима у психологији образовања, са теорисјким моделима и истраживачким парадигмама;

Оспособљавање студента:

- за упоређивање и вредновање различитих теорија и модела, уз адекватан одабир актуелне и релевантне литературе
- за самостално спровођење истраживања различитих образовно-психолошких проблема, за самосталну обраду, тумачење и презентацију резултата истраживања

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- упоређује и вреднује различите теоријске моделе и врши адекватан одабир литературе
- самостално формулише теоријски засноване и релевантне истраживачке проблеме и изабере адекватне истраживачке нацрте
- самостално спроведе истраживање, тумачи и презентује истраживачке резултате
- покаже продубљено познавање теоријских модела и корпуса емпиријских налаза у различитим областима истраживања у оквиру психологије образовања

Садржај предмета

Фактори школског успеха и подбацавања; Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту; Саморегулисано учење; Проблеми даровитости у школском контексту; Детерминанте развоја академских вештина (читања, писања, математичких операција); Метакогниција у образовној теорији и пракси; Развој егзекутивних функција и њихова веза са школским успехом и тешкоћама у учењу; Уверења и ставови наставника, родитеља и ученика о образовању; Инклузија у образовању; Проблеми евалуације у васпитно-образовном раду; Импликације резултата емпиријских истраживања у образовању на образовну политику и друге теме.

Препоручена литература

- Alexander, P.A., Winne, P.H. (Eds.) (2006). *Handbook of Educational Psychology*, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers
- Gage, N.L., Berliner, D.C. (1998): *Educational Psychology*, Houghton Mifflin Company, Boston, New York
- Hacker, D.J., Dunlosky, J., Greasser, A.C. (1998). *Metacognition in Educational Theory and Practice*. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Heller, K.A., Mönks, F.J., Sternberg, R. J. & Subotnik, R.F. (Eds.) (2000). *International Handbook of Giftedness and Talent*. Oxford: Elsevier science.
- Peacock, G.G, Ervin, R.A., Daly, E.J. & Merrell, K.W. (2010). *Practical handbook of school psychology: effective practices for 21st century*. New York: The Guilford Press.
- Wentzel, K. R. & Wigfield, A. (2009). *Handbook of motivation at School*. Routledge, New York, London: Routledge, Tylor & Francis Group.
- Sternberg, R. & Davidson, J.E. (Eds.) (2005). *Conceptions of Giftedness*. Cambridge: Cambridge University Press.

Методи и модели у психологији личности

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

а) Упознавање студената:

- са савременим теоријским моделима у психологији личности
- са различитим истраживачким парадигмама у психологији личности
- са методолошким проблемима у вези са истраживањима личности

б) Оспособљавање студената:

- за разликовање основних теоријских праваца у психологији личности
- за проблемски приступ теоријама и моделима личности
- за проблемски приступ истраживању личности
- за креирање основних истраживачких нацрта у психологији личности

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- покаже свеобухватно познавање и проблемски приступ теоријама и моделима личности
- покаже разумевање различитих истраживачких парадигми у оквиру психологије личности
- покаже свеобухватно разумевање методолошких проблема у вези са проучавањем личности
- самостално уочава проблеме истраживања и креира нацрт истраживања

Садржај предмета

Теоријска настава

I Проблеми психологије личности: питања структуре, динамике и развоја личности; II Методолошки проблеми повезани са проценом личности: прикупљање информација; медији процене; нацрти истраживања; поузданост мерења; валидност мерења; факторска анализа; III Основни истраживачки проблеми психологије личности: репрезентативност узорка варијабли личности, општи проблеми у вези са упитничким мерењем особина и главни методолошки приступи IV - Савремени теоријски модели у психологији личности: лексички модели; психобиолошки приступи личности; когнитивни модели; емоције и емоционална регулација; индивидуалне разлике у физиолошком реаговању; стрес; coping стратегије; V - прикази научних радова из домаће или стране периодике, претраживање интернета

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Литература

- Смедеревац, С. и Митровић, Д. (2006). Личност – методи и модели. Београд: Центар за примењену психологију
- Kaprara, Ђ. V. i Ћervone, D. (2003). *Ličnost – determinante, dinamika i potencijali*. Beograd, Dereta
- Carver, C. S. & Scheier, M. F. (2000). *Perspectives on personality*. Boston: Allyn and Bacon
- Pervin, L. A. & John, O. P. (1999): *Handbook of Personality: Theory and Research*. New York: The Guilford Press
- Stelmack, R. M. (2004). *On the psychobiology of personality: essays in honor of Marvin Zuckerman*. Amsterdam, Elsevier Ltd.

Одабране теме из развојне психологије

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

- Упознавање са савременим теоријским приступима и трендовима у развојној психологији; -Оспособљавање студената за упоређивање и вредновање традиционалних и савремених теорија и модела, што подразумева адекватан одабир и коришћење актуелне литературе;
- Оспособљавање за формулисање теоријски заснованих и релевантних истраживачких проблема и избор одговарајућих нацрта за њихово истраживање, што подразумева познавање предности и недостатака различитих нацрта у развојној психологији;
- Оспособљавање за самостално спровођење истраживања развојно психолошких проблема, као и за тумачење и презентовање резултата истраживачког рада.

Исход предмета

- Познавање традиционалних и савремених теоријских приступа у развојној психологији; разумевање улоге теорије у систему научног знања и способност за упоређивање и вредновање теорија;
- Способност за уочавање и формулисање проблема истраживања у развојној психологији уз избор одговарајућег нацрта истраживања;
- Способност за спровођење истраживања развојно психолошких проблема, као и за тумачење и презентовање резултата истраживачког рада.

Садржај предмета

Савремене теорије и тенденције у развојној психологији: од великих ка теоријама мањег обима. Савремене теоријске концепције у различитим областима развоја: когнитивни и језички развој, емоционални и социјални развој. Теорије целоживотног развоја.

Нацрти истраживања у развојној психологији, предности и недостаци и могућности њиховог превазилажења; комбиновање нацрта истраживања. Методе и технике процене развоја у појединим областима развоја. Етичка питања и проблеми у истраживањима у развојној психологији.

Препоручена литература

- Berk, L. (2009). Exploring Lifespan Development (2nd edition) Allyn & Bacon
- Miller, Patricia A., (2001). Theories Of Developmental Psychology (4th edition). New York: Worth Publishers.
- Teti, D.M. (Ed.) (2005). Handbook of research methods in developmental science. Oxford: Blackwell Publishing
- Slater, A., Muir, D (1999). The Blackwell Reader in Developmental Psychology Oxford: Blackwell Publishing